

Internetconsultatie.nl

Onze referentie
2017-00007561/LSCHE

Den Haag
27 februari 2017

Betreft
Consultatiereactie herziening van de Wft

Geachte heer/mevrouw,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om in aanvulling op onze eerdere, mondelinge bijdrage, een voorzet te geven hoe de Wft naar onze mening het beste toegankelijker en toekomstbestendiger kan worden gemaakt. Ondanks de oorspronkelijke doelstellingen van inzichtelijkheid, marktgerichtheid en doelgerichtheid, is de Wft een complexe en zeer omvangrijke wet geworden. Niet alleen voor de wetgever bij het implementeren van Europese richtlijnen, en voor ondertoezichtgestelden en toezichthouders, maar ook voor nieuwe toetreders op de financiële markten. Wij juichen daarom het initiatief van het ministerie toe om deze verkenning naar de (mogelijke) herziening van de Wft te houden. Wij herkennen ons in de door het ministerie geschetste problematiek. Deze sluit aan bij ons eerder gedeelde mondelinge commentaar.

Al in 2005 heeft de Raad van State een waardevol pleidooi gehouden voor een combinatie van een algemene cross-sectorale wet en enkele bijzondere sectorale wetten die specifieke voorschriften bevatten voor (clusters van) financiële ondernemingen. De redenen die de Raad van State daarvoor gaf zijn nog steeds actueel. Veel EU richtlijnen en verordeningen zijn sectoraal ingericht en de destijds door de Raad voorgestelde opzet komt de toegankelijkheid van de wet en de rechtszekerheid ten goede.

De in het consultatiedocument genoemde opties 1 (geen herziening) en 2 (wetstechnische en redactionele verbeteringen) vallen om die reden dan ook direct af. Om aan te sluiten op EU ontwikkelingen en te voorkomen dat de Wft onnodig nog omvangrijker en complexer wordt met alle kosten van dien, is een meer sectorale indeling een logische stap. Dat sluit aan bij de toezichtwetgeving in veel andere Europese landen (zie box 4 van het consultatiedocument).

Tijdens een symposium op 2 december 2016 over 10 jaar Wft gaf mr. R.J. de Doelder naar onze mening helder aan welke elementen de 'opschoningsactie' van de Wft zou moeten behelzen:

- op wetsniveau zoveel mogelijk principes opnemen. Principes worden minder vaak gewijzigd. Als wij de regels over een beheerst beloningsbeleid als voorbeeld nemen, zouden de artikelen 1:117 tot en met 1:120 Wft goed passen in de wet; terwijl de regels over de variabele beloning en de vertrekvergoeding goed passen in lagere regelgeving. Daar waar dat kan door middel van dynamische verwijzingen naar Europese wet- en regelgeving, heeft dat onze voorkeur. De regelgevende bevoegdheid van toezichthouders moet zo beperkt mogelijk zijn (dus handhaven uitgangspunt huidige Wft);
- strafrecht (bijvoorbeeld het verbod op voorwetenschap) naar het Wetboek van Strafrecht en privaatrecht (bijvoorbeeld de generieke zorgplicht) naar het BW. In de Wft dan per toepasselijk artikel een verwijzing opnemen naar het Wetboek van Strafrecht en het BW;
- de principes zoveel mogelijk in lagere regelgeving per sector invullen (en eventueel daarbinnen functioneel). Daar waar dat kan door middel van dynamische verwijzingen naar Europese wet- en regelgeving, heeft dat onze voorkeur. De regelgevende bevoegdheid van toezichthouders moet (als gezegd) zo beperkt mogelijk zijn;
- verwijzingen naar sectorale verordeningen en richtlijnen is op zichzelf mogelijk. Dit vergt volgens ons wel dat er goed wordt doorgelinkt naar EU regelgeving op alle niveaus van regelgeving. Dit gebeurt overigens steeds beter via www.wetten.nl. Het verdient de voorkeur dat wordt doorgelinkt naar geconsolideerde EU regelgeving. Wij beseffen ons dat deze versies 'onofficieel' zijn, maar zij bieden beter inzicht in de actuele versies van EU regelgeving dan verwijzingen naar de oorspronkelijke (en nadien vaak herziene) EU regelgeving);
- 'logistieke' zaken die een zeer rules based karakter dragen op microniveau kunnen worden opgenomen in ministeriële regelingen (met dynamische verwijzingen).

Aanvullend willen wij de volgende aandachtspunten meegeven ter overweging:

- laat de nieuwe wet beter aansluiten op de pensioenwetgeving, met name de Pensioenwet, en de praktijk. De werkingssfeer tussen de Wft en de Pensioenwet is niet altijd duidelijk, bijvoorbeeld bij de aankoop van een pensioenuitkering. Feitelijk is er dan sprake van de uitvoering van een pensioenovereenkomst c.q. uitvoeringsovereenkomst terwijl er technisch gezien een nieuw verzekeringsproduct wordt aangegaan;
- beperk het aantal verbodsbepalingen (het zijn er nu wel erg veel), bijvoorbeeld door het opnemen van het artikel 'Het is een ieder toegestaan zich te begeven op de financiële markten, met inachtneming van de verplichtingen, beperkingen en verantwoordelijkheden volgens de wet en hetgeen in het maatschappelijk verkeer betaamt';
- concentreer de definities, reikwijdtebepalingen, vrijstellingen en uitzonderingen op één plaats;
- neem geen materieel toezichtrecht op in definities.

Idealiter kom je dan uit op een algemene cross-sectorale principe gebaseerde wet voor onder meer sectoroverstijgende algemene onderwerpen zoals definitiebepalingen, reikwijdtebepalingen, toezicht op de naleving en handhaving (toezichtinstrumentarium), beloningen, eed/beloofte, geheimhouding, publicatiebevoegdheid en samenwerking tussen toezichthouders met daarnaast sectorale wetten: een mengvorm van opties 3 (verbeteringen binnen het huidige functionele model) en 5 (invoering afzonderlijke sectorale wetten), al dan niet binnen een integraal wetboek met een nieuwe naam die meer recht doet aan de inhoud (bijvoorbeeld Wet toezicht financiële diensten en markten). Deze wet of wetten zouden zoveel mogelijk dynamische verwijzingen moeten bevatten naar Europese wetgeving: een soort 'spoorboekje' dat een goed overzicht geeft. Vooral kleinere maatschappijen en nieuwe toetreders (fintech) zullen daar een groot voordeel bij hebben. Bovendien bespaart dat de wetgever veel tijd en kosten (lagere implementatielasten). Bijkomend voordeel is dat 'nationale koppen' duidelijk herkenbaar zijn/worden omdat een dynamische verwijzing naar Europese wet- en regelgeving niet mogelijk is.

Voor wat betreft de invoering geven wij de voorkeur aan invoering per sector. Op EU niveau is de regelgeving voor verzekeraars met Solvency II inmiddels aardig uitgekristalliseerd, zodat wij u in overweging geven met de verzekeringssector te beginnen. Beleidsneutrale herziening zou daarbij in onze ogen het uitgangspunt moeten zijn. Dit vergt weliswaar van alle betrokkenen terughoudendheid, maar is wat ons betreft voor de voortgang van het project van essentieel belang.

Aan de andere kant realiseren wij ons dat beleidsneutrale herziening niet volledig kan worden gerealiseerd. Voor zover artikelen qua werking wel veranderen, is het van belang dat de sector een redelijke termijn krijgt om de wijzigingen te implementeren.

Het ministerie vraagt in het consultatiedocument naar de behoefte tot het opzetten van een kenniscentrum. Wij stellen voorop dat de inzichtelijkheid van regelgeving en (voor zover de regels op zichzelf onvoldoende inzichtelijk zijn) het inzichtelijk maken van regelgeving overheidstaken zijn. Dat geldt zowel voor nationale als voor Europese regelgeving. Graag wisselen wij verder met het ministerie van gedachten in hoeverre bestaande middelen van overheidswege, zoals de website www.wetten.nl, maar ook initiatieven van toezichthouders en de sector nu al in die behoefte voorzien en welke verbeteringen daarin nog kunnen worden aangebracht. Uit kostenoverwegingen zijn wij terughoudend in het opstarten van nieuwe initiatieven. Het leeuwendeel van de regels is Europees van oorsprong en is dus beschikbaar in de Engelse taal. Het vertalen van Nederlandse regels in de Engelse taal vinden wij een taak van de wetgever/de overheid (vestigingsklimaat).

Wij zijn graag bereid om deze brief nader toe te lichten en verder mee te denken in het proces.

Met vriendelijke groet,

H.L. De Boer